



Zdzisław Suwałowski ur. 1932; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Początek zagłady Żydów
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, getto, Stare Miasto, ulica Grodzka, Holocaust, przemarsz Żydów przez Kalinowszczyznę w 1942 roku, Majdan Tatarski.

Początek zagłady Żydów

Niedługo po tym jak policjant zabił tego małego Żyda, zaczęli zbierać i zganiać Żydów na Stare Miasto, bo Stare Miasto było ogrodzone ze wszystkich stron, zrobione było getto. Było to na przełomie 1941 i 1942 roku jak zaczęli robić to getto na Starym Mieście. Obejmowało ono ulicę Kowalską, Olejną, Rybną, Grodzką, te ulice Starego Miasta. Wtedy już nie było ulicy Szerokiej, która była zburzona, Krawieckiej też już nie było, tylko ruiny przy samym Zamku od strony południowej. Na ulicy Grodzkiej w tych suterynach, jak już getto likwidowali to znajdowali gdzieś tam w pierzynach nieboszczyków, to szabrownicy mówili, bo jak chodzili na szaber to widzieli, ja nie chodziłem.

Widziałem w 1942 roku jak przez Kalinowszczyznę gonili Żydów na Majdanek, to była wiosna, już był wieczór, było ciemno, mieli ze sobą jakieś tobołki na plecach i niektórzy Polacy niestety ściągali Żydom te tobołki, kradli, a Niemcy patrzyli na to przez palce, w ogóle słabo ich pilnowali. Ten orszak miał może z pół kilometra. Zapytałam po latach mojego znajomego Żyda Joska, czemu oni nie uciekali, obstawa była słaba, a on mi odpowiedział: „Ty nie rozumiesz jednego, tak być musiało, bo my jesteśmy przeklęci”.

Był obóz przejściowy na Majdanie Tatarskim, prawdopodobnie tych co wtedy gnali, to część zostawiali na tym Majdanie Tatarskim, tylko w jakim celu trudno mi powiedzieć, a reszta na Majdanek.

Data i miejsce nagrania	2009-10-21, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski, Piotr Lasota
Transkrypcja	Piotr Lasota
Redakcja	Tomasz Czajkowski, Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"